

Wie invaart in het nieuwe pensioenstelsel krijgt een giga belastingclaim aan de broek

Agnes Joseph (NSC) met haar plan om de Wet toekomst pensioenen aan te vullen met de eis dat pensioenfondsen hun deelnemers instemmingsrecht geven.

Door **GASTAUTEUR**

23 januari 2025

Geplaatst in **PENSIOENWET**

Deel dit artikel:

*Door Wilma Berkhout**

In het hoofdlijnenakkoord van de huidige coalitie is de zaak van de Wet toekomst pensioenen (Wtp) en het veranderen daarvan tot een vrije kwestie verklaard. Vorige week vrijdag 17 januari verscheen er een bericht in *de Telegraaf* met deze passage: ‘In het staartje van de formatie hebben PVV, VVD, NSC en BBB volgens Haagse bronnen vorig jaar afgesproken dat zij zich het eerste half jaar koest zouden houden over dit gevoelige onderwerp. Nu die deadline is verstreken, zet het viertal zich schrap. De verwachting is dat PVV, NSC en BBB nog wel wat willen vertimmeren aan het nieuwe pensioenstelsel. Dit tot chagrijn van de VVD.’

Op 21 januari verscheen het lang verwachte amendement, ingediend door Agnes Joseph en Pieter Omtzigt (NSC) en Henk Vermeer (BBB) over het collectief instemmingsrecht bij invaren in de Wet toekomst pensioenen in de media. Nu de reactie van de bewindslieden, minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en staatssecretaris van Financiën, nog en dan valt er een puzzelstuk op zijn plaats.

Invaren kost tonnen aan belastinggeld

Een puzzel voor mij is de reactie in de brief van 18 december 2024 van de NSC-staatssecretaris van Financiën Tjebbe van Oostenbruggen aan de Eerste en Tweede Kamer, dat op fiscaal terrein op een aantal punten de pensioenregelingen, zoals die staan in de transitieplannen van de drie ‘koplopers’ (de pensioenfondsen die op 1

januari 2025 zouden gaan 'invaren' in het nieuwe stelsel) niet voldoen. Het gaat om de pensioenfondsen van het Loodwezen, PWRI en het pensioenfonds van de werknemers van APG.

In zo'n geval is de hele regeling fiscaal niet in orde en dus ook voor alle deelnemers niet. Dan is de hele regeling zogenaamd bovenmatig voor *alle* deelnemers. Dat wil zeggen dat bij de interne waardeoverdracht (het is binnen het pensioenfonds) van het pensioenkapitaal van de deelnemer naar het nieuwe pensioensysteem, want dat betekent 'invaren', dat *hele* kapitaal belast is voor de inkomstenbelasting plus een boeterente van 20%! Dat kan dus om tonnen aan belastinggeld gaan voor een individuele deelnemer, slaper of gepensioneerde. Die tonnen kan hij waarschijnlijk niet betalen.

In plaats van dat de staatssecretaris overlegt met minister Van Hijum van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, die over pensioenen gaat, om het invaren te schorsen en op te houden tot herstel van de omissies, bericht Van Oostenbruggen aan het parlement dat hij een beroep doet op het zogenaamde 'Kader beleidsbesluiten vooruitlopend op wetgeving Belastingen Toeslagen en Douane' van december 2023 van oud-staatssecretaris Marnix van Rij. Om daarmee de deelnemers geen belastingaanslag op te hoeven leggen in afwachting van herstelwetgeving die later in het jaar aan het parlement zal worden aangeboden. Buiten kijf staat dat de belastingaanslag correct is. Dan moet het parlement dus wél akkoord gaan met die herstelwetgeving. Dat is de 'gok'.

Op 19 december en 23 december 2024 hebben in de Tweede Kamer Agnes Joseph en in de Eerste Kamer senator Martin van Rooijen daar onmiddellijk indringende Kamervragen over gesteld. Agnes Joseph aan de staatssecretaris en minister van haar eigen partij, het NSC. Waarom zijn de 200.000 pensioengerechtigden blootgesteld aan deze enorme fiscale claim, waarom hebben de pensioenfondsbestuurders en toezichthouder De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) dit niet gezien?

Pensioendeelnemers staan machteloos

Met name Van Rooijen waarschuwt vanuit rechtstatelijk oogpunt dat er druk op het parlement is gelegd om dan maar akkoord te gaan met wetgeving die als het ware de

pensioengerechtigden ‘verlost’ van de fiscale claim. Het is op dit moment nog zo dat, gezien de opstelling van minister Van Hijum, de regering koerst op onverkorte uitvoering van de Wtp. Althans zo lijkt het.

De deelnemers, slapers en gepensioneerden hebben praktisch gezien geen enkele invloed gehad. De inhoud van het transitieplan is niet door hen gemaakt, maar door werknemers en vakbonden. Gepensioneerden hebben alleen een hoorrecht gehad, dat veelal een fiasco bleek. Slapers hebben geen enkel recht kunnen uitoefenen. Voor allen geldt dat zij geen bezwaar kunnen maken tegen invaren en daarmee de belastingaanslag voorkomen.

Voer voor aansprakelijkheidsstellingen

DNB, AFM en pensioenfondsbesteders hebben niets tegengehouden en deelnemers, slapers en gepensioneerden zijn dus *door anderen* blootgesteld aan een enorme fiscale claim op hun pensioen. Tjebbe van Oostenbruggen hanteert een Fiscaal Besluit om belastingheffing uit te stellen tot er herstellwetgeving komt, terwijl onzeker is of het Besluit hier wel voor geldt en of die wetgeving er wel komt. Daarbij dient bedacht te worden dat het belastbare feit er nog niet was op 18 december 2024. De belastingclaim had voor de pensioengerechtigden voorkomen kunnen worden *door derden*, niet door henzelf.

Bovendien is de kans levensgroot dat, gezien het feit dat de communicatiebrieven over het invaren en de prognoses van de gevolgen begin december naar de pensioengerechtigden zijn gestuurd, er helemaal niets over deze toen potentiële fiscale claim is bericht door het ministerie van Financiën aan degenen die de belastingen zouden moeten ophoesten. Voer voor procedures en aansprakelijkheidsstellingen, lijkt mij.

Verzekeraars willen graag extra pensioenpotjes verkopen

Ook geen woord hierover in de kranten. Alleen dat rechtsbijstandsverzekeraar DAS rechtsbijstand voor procederen tegen ‘invaren’ in de Wtp uitsluit. Overigens vraag ik me dan wel af of pensioenfondsbesteders, met het negeren van de fiscale claim en toch

toestemming geven voor invaren, op grond van de Wet bestuurdersaansprakelijkheid wél verzekerd zijn?

Ik vroeg mij al af, waar zit ik hier nu naar te kijken? Dat ze enorme haast hebben om de wet vooral door te laten gaan, is duidelijk. Er staan grote belangen op het spel voor de pensioenindustrie, advieskantoren, consultants en zelfs verzekeraars die graag hun 'pensioenboost' en 'extra pensioenpotjes' willen verkopen ('omdat ik lang niet genoeg pensioen opbouw bij mijn werkgever', zegt een van de acteurs in de reclamespot).

Onbegrijpelijk is dat Kamerlid en bewindslieden van dezelfde partij, het NSC, diametraal tegenover elkaar staan, terwijl het eigen partijprogramma duidelijk is. Zijn Tjebbe van Oostenbruggen en Eddy van Hijum (de laatste nota bene medeschrijver van het partijprogramma met het pensioenstandpunt dat Agnes Joseph tracht te realiseren) ineens helemaal gedraaid naar het VVD-standpunt? Willen zij 200.000 mensen in gevaar brengen met een belastingclaim, die hun bestaanszekerheid volkomen onderuit haalt?

De *proof of the pudding* gaat komen met het op 21 januari gelanceerde voorstel voor aanpassing van de Wtp met het instemmend referendum. Hoe gaat minister Van Hijum reageren op het voorstel van Agnes Joseph en Pieter Omtzigt. Het feit dat Pieter Omtzigt en Henk Vermeer van de BBB mede tekenen, stemt mij eerlijk gezegd optimistisch.

Oplossing voor 'koplopers' gevraagd

Dan moet er nog wel een oplossing gezocht worden voor de pensioendeelnemers van de drie 'koplopers', die geen keuze hadden dan in te varen en daarmee ongewild een enorme belastingclaim aan hun broek hebben gekregen. Maar dan zullen Tjebbe van Oostenbruggen en Eddy van Hijum herstelwetgeving in ieder geval wel door de Tweede Kamer krijgen.

**Wilma Berkhout heeft als fiscalist verschillende functies bekleed bij de Belastingdienst, is voorzitter van de Ledenraad Nederlandse Bond voor Pensioenbelangen en fiscalist voor de belastingsservice van Senioren Netwerk Brabant Zeeland (KBO-Brabant).*

<https://www.wyniasweek.nl/wie-invaart-in-het-nieuwe-pensioenstelsel-krijgt-een-giga-belastingclaim-aan-de-broek/>